

Wniosek

o jaśniejsze wyrzeczenie obowiązku powiatów, przyczyniania się do tworzenia funduszu szkolnego okręgowego.

Art. 27. ustawy z dnia 2. maja 1873 l. 250 Dz. u. kr. wlicza w ustępie d) między źródła tworzące fundusz szkolny okręgowy, dodatki do podatków przez Rady powiatowe na cele szkolne uchwalone.

Art. 28. stanowi, że do zasiłków na rzecz pojedynczych powiatów z funduszu szkolnego krajowego ma fundusz szkolny okręgowy dopiero wtenczas prawo, jeżeli powiat, dla którego szkół potrzeba zasiłku, wnosi do niego ogół dodatków wynoszący przynajmniej 4% podatków bezpośrednich.

Z zestawienia tych postanowień wypływa, że Rady powiatowe nie są obowiązane, wstawiać w budżety powiatowe jakiegokolwiek dodatku do podatków na cele szkolne, niemniej, że niewstawienie dodatku na cele szkolne, lub wstawienie niższego aniżeli 4% dodatku, tylko ten skutek mieć może, iż fundusz szkolny okręgowy w tym powiecie nie będzie miał prawa do zasiłku z funduszu krajowego.

Wszelką wątpliwość pod tym względem usuwa porównanie przytoczonych postanowień art. 27 i 28 z postanowieniem art. 18, w którym wyraźnie i dobitnie wypowiedziano, że gmina i obszar dworski obowiązane są wnosić do miejscowego funduszu szkolnego datki pieniężne, a to gmina do wysokości 12% obszar dworski zaś do wysokości 4% podatków bezpośrednich.

Powyższe porównanie wykazuje, że ustawa stanowiła wyraźnie i bezwzględnie obowiązek opłacania dodatków do podatków ściśle oznaczonej wysokości na rzecz funduszy szkolnych. w takich wypadkach, w których to za stosowne uznała.

Jeżeli zatem co do stosunku powiatów do funduszu szkolnego okręgowego, ani obowiązkowa wysokość takich dodatków, ani nawet sam obowiązek opłacania ich wypowiedzianym nie jest, nie da się z tej ustawy wywnioskować obowiązek powiatów, płacenia w razie zachodzącej potrzeby, jakiegokolwiek a tem mniej 4% dodatku do podatków bezpośrednich na rzecz okręgowego funduszu szkolnego a to tem mniej, gdy ustawa w wyżej powołanym art. 28 postanawia wyraźnie, iż nieopłacenie takiego dodatku przez powiat, pociąga za sobą jedynie utratę prawa do zasiłku z funduszu szkolnego krajowego, a zatem ustawa sama przypuszcza możliwość uchylecia się powiatu od ponoszenia tej opłaty na rzecz funduszu szkolnego okręgowego.

Istnienie i byt szkół ludowych w każdym powiecie zawisł przeto od każdorazowej uchwały Rady powiatowej, która nieuchwaleniem 4% dodatku do podatków na cele szkolne, jeżeli taki potrzebnym jest, może nie tylko ująć funduszowi szkolnemu okręgowemu dochód z tego źródła płynący, ale nadto odjąć mu możliwość korzystania z zasiłków udzielanych z funduszu szkolnego krajowego.

Uważając za najważniejsze zadanie Wysokiego Sejmu ustalić byt szkół ludowych w kraju, wnosimy:

Wysoki Sejm raczy uchwalić, art. 28. ustawy z dnia 2. maja 1873 l. 250. Dz. u. kr. zastępuje się następującym postanowieniem:

„Jeżeli dochody funduszu szkolnego okręgowego, wymienione w art. 27. lit. „a) i b) nie wystarczają na opędzenie wydatków wyliczonych w ustępie pierwszym tegoż „art. 27; obowiązane są powiaty tworzące okręg szkolny pokrywać niedobór funduszu „szkolnego okręgowego i wносить w tym celu do funduszu szkolnego okręgowego dodatki „pieniężne do wysokości 4% podatków bezpośrednich w powiecie opłacanych.

„Fundusz szkolny krajowy ponosi resztę niedoboru funduszu szkolnego okręgowego, która w powiecie niepokryta pozostaje po wliczeniu powiatowego dodatku „wynoszącego przynajmniej 4% podatków bezpośrednich.“

Hoszard,
Wereszczyński,
W. Podlewski,
Skwarczyński,
Kamiński,

Tettmajer,
Zawadowski,
Kaczala,
Zamojski,
Waygart,

Torosiewicz,
Splawiński,
E. Wolański,
Kaszewko,
Smarzewski.